

انتقاد به حضور پرحاشیه قالیباف در ستاد انتخابات

ثبت نام وی آی پی

گروه سیاست: کلیدواژه چهارده‌صدی‌ها را در انتخابات ۹۶ باب کرد و مقصودش این بود که قدرت، ثروت و امتیازات در اختیار چهار درصد افراد است و ۹۶ درصد دیگر محروم هستند. حالا رفتار خودش در حاشیه ثبت‌نام در انتخابات مجلس...

صفحه ۲

دوشنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۸ | ۱۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۱ | ۹ دسامبر ۲۰۱۹

تیتراها

دردسره‌های یک بیانیه

حواشی بیانیه ۷۷ نفر از اصلاح‌طلبان

صفحه ۲

پروانه سلحشوری:

عقب نمی‌نشینم تا روزی که هشتم

صفحه ۳

اعتبار پایش بو چه شد؟

صفحه ۱۳

آیا دادگاه بازداشت‌شدگان اخیر علنی برگزار می‌شود؟

صفحه ۲

غریبه‌ای در واشنگتن

صفحه ۷

خوش‌تیپ ایتالیایی رفت

صفحه ۱۴

حرف اول

پایان مهلت نجات خلیج گرگان

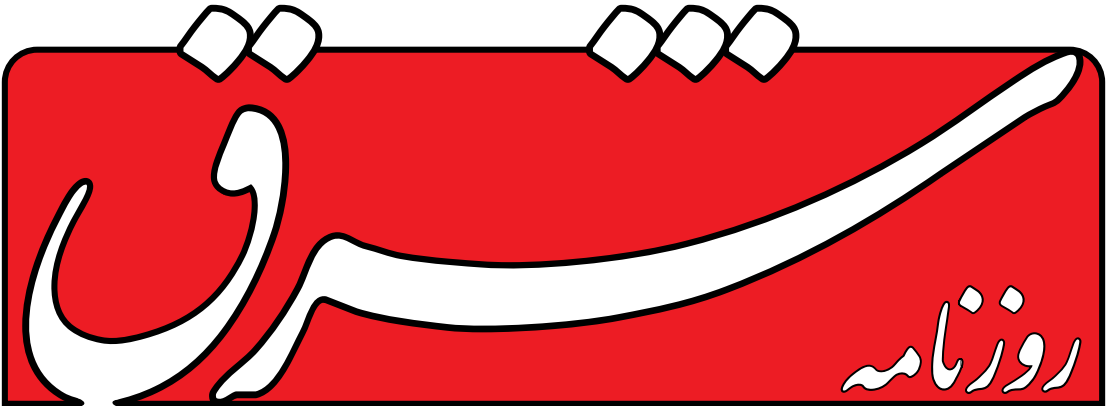
رافضیه لک

خلیج گرگان با چالش‌های متعدد زیست‌محیطی‌ای مواجه است که مهم‌ترین آن پیشرفت ساحل به سمت دریا و خشک و کم‌عمق شدن آن است. از

مهم‌ترین فاکتورهای مؤثر در این پدیده ناخوشایند، پایین رفتن سطح آب دریای کاسپین و نرخ بالای رسوب‌گذاری آن است. بر اساس آمار میانگین نرخ رسوب‌گذاری در خلیج گرگان قریب به ۱۰ برابر نرخ رسوب‌گذاری دریای کاسپین و حدود صدبرابر نرخ رسوب‌گذاری در بخش ایرانی خلیج فارس است. علت سرعت بالای رسوب‌گذاری در خلیج گرگان، الگوی جریان‌ات در دریای کاسپین و محیط رسوبی لاگونی خلیج گرگان است. محیط‌های رسوبی لاگون محیط‌های نسبتاً آرامی هستند، اثر فرایند‌های بر رسوب‌گذاری دارد. از سویی، در زمان‌های بالا بودن سطح آب دریای کاسپین، سطح آب خلیج گرگان هم بالااست و عمق خلیج افزایش و در نتیجه نرخ بتخیر نسبت به حجم آب کاهش می‌یابد که در این شرایط آب به سمت خشکی پیشروی و ساحل پس‌روی خواهد کرد و مانع از خشک شدن خلیج گرگان می‌شود. همچنین پایین‌رفتن سطح آب دریا و پایین‌رفتن سطح آب خلیج گرگان و کاهش دبی آب ورودی رودخانه‌های وارده به خلیج، سبب ادامه‌دار شدن و توسعه خشک شدن این پهنه آبی است. حال چه باید کرد؟ از آنجا که ما نمی‌توانیم دخالتی در زمان‌های بالا بودن سطح آب دریای کاسپین داشته باشیم، باید موضوع را از زاویه‌ای نگریست که بر کاهش نرخ رسوب‌گذاری اثر بگذارد. بر همین اساس برای خروج خلیج گرگان از این وضعیت بحرانی، مطالعات دقیق و کارشناسی به‌ویژه مطالعات تاریخیچه چندصدها ساله خلیج گرگان از دیدگاه اکوسیستمی و رسوب‌شناسی ضروری است که این مهم با مطالعات دقیق مغزه‌های رسوبی دست‌نخورده و ژئوفیزیکی از بستر خلیج ممکن است. از سویی اجرای طرح‌های ممانعت از ورود رسوب رودخانه‌های قره‌سو و گرگان‌رود قبل از رسیدن به دریای خزر اهمیت دارد.

ادامه در صفحه ۴

به بهانه پخش برنامه هت‌تریک

نامه حسام‌الدین آشنا به اژه‌ای برای برگرداندن فردوسی‌پور

گروه ورزش: حسام‌الدین آشنا، مشاور رئیس‌جمهور و نماینده قوه مجریه در شورای نظارت، در نامه‌ای خطاب به حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای خواستار بررسی مجدد موضوع عادل فردوسی‌پور و برنامه ۹۰ در شورای نظارت بر سازمان صداوسیما شد...

صفحه ۱۴

سال هفدهم | شماره ۲۵۹۲ | ۱۶ صفحه | ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

برجام و گسترش اینستکس

فریدون مجلسی - تحلیلگر بین‌الملل

پرسش این است که بیانیه اخیر مشترک بلژیک، دانمارک، سوئد، فنلاند، نروژ و هلند در حمایت از سازوکار مالی اینستکس برای کمک به عملیاتی‌کردن مبادلات بازرگانی اروپا و ایران می‌تواند وضعیت برجام و امید به آینده آن را بهبود ببخشد؟ این سؤالی است که در کمیسیون اخیر برجام نیز پاسخ روشنی به آن داده نشد. در واقع اگر به ادامه بیانیه نگاهی بیندازیم که ایران را تشویق به احترام به تعهدات برجامی خود کرده، می‌توان نتیجه گرفت با توجه به واکنش‌های انفعالی آلمان و فرانسه در قبال گام چهارم ایران در رفع تدریجی و متقابل تعهدات خود در برجام که ضمن اشاره به احتمال خروج کامل جمهوری اسلامی ایران از برجام به خروج از تعهدات ان‌بی‌تی یعنی عهدنامه منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای نیز اشاراتی شده است، اکنون کشورهای کوچک‌تر این اتحادیه که زمانی هرکدامشان روابط بازرگانی گسترده‌ای با ایران داشتند، خواسته‌اند ضمن ترغیب ایران به خودداری از برداشتن گام‌های خطرناک به‌سوی خروج از برجام، به سمت نوعی همکاری متقابل البته در اندازه نه‌چندان بزرگ گام بردارند. به نظر نمی‌رسد این تحبیب و ترغیب هشداردهنده تأثیری در تصمیم قاطع مسئولان ارشد کشور داشته باشد. استدلال ایران این است که یا باید طرف‌های مقابل در برجام نیز به تعهدات خود به‌طور کامل عمل کنند یا جمهوری اسلامی نیز به خود حق می‌دهد متقابلاً تعهدات خود را نادیده بگیرد. استدلال ایران از لحاظ حقوقی منطقی به نظر می‌رسد، اما از لحاظ سیاسی و فضایی که کشورهای دیگر علیه منافع ملی می‌سازند، قابل بررسی است. هرگونه رفتاری حتماً باید متضمن دفاع از منافع عمومی مردم باشد. معمولاً سیاست‌های خارجی کشور از مجاری دولتی یا مجاری نظامی انعکاس می‌یابد. مجاری سیاسی و اداری طبیعتاً می‌کوشند راهی برای خروج و گشایش باز بگذارند و مجاری نظامی باید به‌عنوان نیروی بازدارنده به دیپلماسی کمک کنند. باید ضمن احترام به غیرتمندی، فداکاری، ایثار، جهاد و شهادت، سیاست‌گذاران را به ایفای وظایف خود در حوزه دیپلماسی تشویق کرد. جهان خواهان جنگ نیست و جنگ به سود منطقه و ایران و مردمان هم نیست. فارغ از اینکه در جنگی گسترده چه کسی پیروز شود، نسل‌های آینده باید به‌جای بهره‌مندی از میراث پیشینیان، با محرومیت‌ها و جبران خسارت‌ها و خرابی‌های برجای‌مانده کنار بیایند، وگرنه از اینستکس کشورهای کوچک چیزی بیش از اینستکس بزرگان برنی‌آید. برخی کشورها به‌دنبال محدودکردن هرچه بیشتر ایران حتی در جغرافیای منطقه هستند و آتش‌زدن کنسولگری ایران در نجف، خواه بر اثر واکنش‌های داخلی عراق باشد یا به تحریک انتقام‌جویانه همسایگانی که تعهد کرده بودند جنگ را به ایران بکشاند، به یک اندازه زشت و قابل تقبیح است و نشان می‌دهد طرف‌های مقابل، در فشار بر ایران جدی‌تر از هر زمانی هستند. معمولاً در زمان‌های بن‌بست، سیاست‌مداران و دولت‌هایی هستند که برای منافع ملی هم که شده می‌کوشند میان‌داری کنند و تلاش خواهند کرد منادی صلح و احترام از درگیری بیشتر نباشند. زمان تنگ است و آینده میهم. چه بهتر که بتوان گفت‌وگوهای صلح‌جویانه را پاس داشت تا با تفاهمی عزت‌مندانه و حفظ حقوق ملی به آینده و حقوق آیندگان نیز اندیشید. بر دولتمردان است که انجام وظایف و تعهدات اصلی خود را در راه حفظ منافع ملی دنبال کنند و اظهار نظر با ادبیات سخت‌تر را به مسئولان آن بسپارند.

یادداشت

بودجه ۹۹ و رونق تولید

سیدحمید پورمحمدی

هزینه‌ها و ارانه روش‌هایی برای پایدارسازی درآمد دولت، اصلاحات ساختاری بودجه تدوین شد تا بتواند وابستگی بودجه جاری را به نفت قطع کند که آن‌شالاه این طرح پس از بحث در جلسات هماهنگی اقتصادی سران قوا از سوی دولت به صورت لوائح مستقل تقدیم مجلس محترم شورای اسلامی خواهد شد و بخش کوچکی از آن نیز در قالب بودجه‌های سنوالتی از جمله همین بودجه برای تصمیم‌گیری تقدیم مجلس شد. انضباط بودجه‌ای در کنار کارآمدسازی بازار ارز و تعمیق این بازار از طریق مداخله غیرمستقیم بانک مرکزی در بازار، ایجاد سامانه نیما و تمرکز تمام مبادلات در این سامانه به افزایش عرضه ارز واردکنندگان به ثبات در تقاضا انجامید. در پاسخ به این اصلاح در بازار ارز و همراهی صادرکنندگان در بازگشت ارز حاصل از صادرات، نرخ ارز در ماه‌های اخیر کمتر از نرخ مشابه در سال گذشته شده است. این در حالی بود که در ماه‌های اخیر اعمال تحریم‌های ظالمانه جدید مانند تحریم‌های نفتی، تحریم بانک مرکزی و تحریم نیروهای نظامی نیز اقتصاد کشور را تحت فشار قرار داد؛ اما به ثبات بازار ارز آسیب جدی وارد نکرد. تدوین‌کنندگان بودجه سال ۹۹ تلاش کردند تا تهدید ناشی از تحریم‌های ظالمانه علیه کشور را به فرصتی تاریخی برای قطع رابطه بودجه جاری از منابع حاصل از صادرات نفت خام تبدیل کنند. براساس این در سال آینده کل منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای (نفت) صرف تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (طرح‌های عمرانی) خواهد شد.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

۶۰ سال مهندسی زلزله و آیین‌نامه زلزله در ایران

مهدی زارع

عدد بزرگی (۲۸۰۰) تعیین می‌شود و این در حالی است که تا آن زمان این تعداد آیین‌نامه استاندارد در کشور وجود نداشته است. ولی تعیین این شماره بیشتر از آن جهت بوده که بعداً مجبور به افزایش و تغییر شماره نشوند. به این ترتیب نام استاندارد ۲۸۰۰ از سوی مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران شماره‌گذاری می‌شود (۱۳۶۷). (البته سلسله شماره‌هایی در تعریف مؤسسه استاندارد بوده که خالی بوده‌اند یا هنوز استاندارد آن موضوع تعریف نشده بود و شماره‌ها به آنها اختصاص پیدا کرده بود که بعداً تعریف شوند؛ بنابراین باید شماره جدید سال ۱۳۸۰ عضو کمیته دائمی تدوین و بازنگری در آیین‌نامه زلزله ایران است و در دو کمیته تخصصی (پهنه‌بندی خطر و طیف طراحی زلزله) عضویت دارد. بر این باور است که فرایند تدوین آیین‌نامه زلزله از آغاز فرایندی درست بوده که در ویرایش‌های جدیدتر، آخرین دستاوردهای علمی و مهندسی در تخصص‌های مرتبط با آیین‌نامه به‌تدریج در آن لحاظ شده و به‌روزرسانی می‌شود. اولین پیش‌نویس آیین‌نامه زلزله در ایران در سال ۱۳۴۳ بعد از زلزله ۱۰ شهریور ۱۳۴۱ بوبین‌هرا و با دعوت روان‌شاد مهندس ابوالحسن پهنیا، رئیس وقت دفتر فنی سازمان برنامه بودجه، از مهندس علی‌اکبر معین‌فر تهیه شد. این آیین‌نامه اولیه به‌صورت ساده ۱۴ قانون برنامه و بودجه و به‌صورت مقررات الزامی در طرح‌های عمرانی منتشر شد. پس از آن از سوی مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران که در آذر سال ۱۳۴۹ آغاز به کار کرده بود، آیین‌نامه زلزله به‌عنوان فصل هشتم آیین‌نامه حداقل بار وارده بر ساختمان‌ها و ابنیه فنی - ۱۳۴۹ (آیین‌نامه ۵۱۹) منتشر شد و به این ترتیب با کوشش‌های مهندس معین‌فر ضوابط اولیه برای مسئله طرح و اجرای ساختمان‌ها در برابر زلزله در فصل هشتم، گنجانده شد. بعد از زلزله ۱۳۵۷/۶/۲۵ طیس، مشخص شد که آیین‌نامه ویژه و جداگانه زلزله برای کشور ما الزامی است، چراکه برای مسئله زلزله در نظر گرفته‌اند. این در هنگامی بود که اولویت اصلی کشور اساساً مسائل مربوط به ماه‌های اول بعد از خاتمه جنگ و بازسازی بعد از آن بوده است. آیین‌نامه زلزله ایران (استاندارد ۲۸۰۰) قبل از زلزله ۳۱ خرداد ۱۳۶۹ منجیل (با بزرگای ۷٫۳) موجود بود و مصوب شده بود. ولی بعد از آن زلزله و از سال ۱۳۶۹ نیاز به جدی‌گرفتن آن به‌صورت وسیع در جامعه حس شد و لازم‌الاجرا شد. در زلزله پنجم دی‌ماه ۸۲ هم که تنها زلزله ایران است که کانونش در یک پهنه شهری با حدود صد هزار نفر جمعیت قرار داشت، حدود یک‌سوم از جمعیت شهر کشته شدند و حدود دوم نیز مصدوم و مجروح فیزیکی و روانی شدند. در ۲۹ آذر ۱۳۸۹ در ۸۰ کیلومتری بم زلزله‌ای دقیقاً با مشخصات زلزله بم تکرار شد. ولی تنها دلیل آنکه در اتفاق زلزله ۱۳۸۹ فقط چهار نفر کشته دادیم آن بود که زلزله در منطقه‌ای خالی از سکنه رخ داد (بالین‌حال چهار نفر از چادرنشینان در محمدآباد ریگان کشته شدند). جدی‌شدن مسئله مقاوم‌سازی و بهسازی لرزه‌ای بافت‌های فرسوده و زیرساخت‌های کشور از بعد از زلزله ۱۳۸۲ بم اتفاق افتاد و برخی برنامه‌های بهسازی و مقاوم‌سازی بیمارستان‌ها و مدارس و شبکه‌های آب و فاضلاب شهرها مشخصاً بعد از زلزله ۱۳۸۲ بم با جدیت بیشتری پیگیری شد.

ادامه در صفحه ۴

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید

۸۸۹۶۲۰۳۵

sharghdaily.ir

خبریه وقت شرق

به تلگرام شرق پیوندید

@sharghdaily